

Košířský kostel Nejsvětější Trojice

Kostel Nejsvětější Trojice, kde byl původně morový hřbitov, zřízený za epidemie r. 1680. Tehdy vlášský špitál z Malé Strany k tomu účelu zakoupil dvorec ve vsi Dolní Košíře a vinici u Motolského potoka, kde byl zřízen také lazaret pro lidi postižené touto strašnou chorobou a kaple Narození Panny Marie. Nemocné v lazaretu ošetřovali členové řádu Tovaryšstva Ježíšova, kteří se všichni nakazili a zemřeli. Tento morový hřbitov byl používán pouze za morových epidemií, kterých bylo u nás v průběhu 18. století několik. Za velkého moru r. 1713 byla na něm postavena kaple Nejsv. Trojice (teprve koncem 18. století byl hřbitov rozšířen a stal se místem posledního odpočinku občanů z Malé Strany, Smíchova a Hradčan. Pohřbívalo se zde až do r. 1884.).

V letech 1831-7 byla kaple přestavěna zásluhou "Malostranského bratrstva lásky k bližnímu" a pasovského biskupa Leopolda hr. Thun-Hohensteina, majitele nedaleké Cibulky a zakladatele tamního parku. Kostel je prostá jednolodní stavba se štíhlou věží v průčelí, do osnovy stavby pojatou. Kámen na stavbu dodal Strahovský klášter. Zeď kostela v nejslabší části je silná 1,20 m. Nynější sakristie je pozdější přístavba. Obraz pro hlavní oltář, Poslední soud, vytvořil r. 1837 známý malíř podobizen František Horčíčka. Kostel má i další zajímavé obrazy: Cesta do Emauz, Povýšení sv. Kříže, Sv. Anna, Smrt sv. Františka Xaverského. Některé obrazy byly převzaty z předchozí stavby, právě tak jako varhany, o nichž se říká, že na nich hrál sám Mozart. Z Bertramky sem skutečně není daleko. Pro potřeby nového kostela byly varhany rozšířeny. Křtitelnice je kamenná, asi ze sliveneckého mramoru.

Velkou pohromou pro kostel bylo jeho zaplavení při průtrži 13. července 1955. V kostele stál jeden metr vody. Tehdy bylo zničeno i dřevěné víko křtitelnice. Všimněme si, že kostel je v nejnižším místě blízkého okolí. To vzniklo stálým zvedáním terénu při stavebních pracích a zaklenutím Motolského potoka a jeho skrytím pod zem. Později byly ještě dvě povodně menšího rozsahu.

Po velké povodni bylo instalováno podzemní topení a při jeho stavbě se narazilo na základy předešlé stavby asi v místě dnešních předních lavic. Původní kostel měřil asi 4 x 7 sáhů a byl také přestavován.

Mezi kostelem a Plzeňskou třídou v dolním rohu hřbitova stávala kaple sv. Rocha, kterou my starší ještě dobře pamatujeme. Ta byla zbořena (zbytečně) při druhém rozšíření Plzeňské třídy v r. 1951, právě tak jako zeď, která se zachovala jen u Erbenovy ulice.

Hřbitov, v jehož východní části kostel stojí, ožil empírovými sochami andělů a truchlících postav v antických řízách, vytvořenými sochaři zvukných jmen konce 18. a 1. pol. 19. století a stal se bohatou glyptotékou empírové náhrobní plastiky.

*Podle Karmelitánského kalendáře
a s vydatnou pomocí p. Klouda*

M.P.